

ordning, vil blive til den største Nytte ikke blot for Samfundet, men ogsaa for de Straffanger, der maatte blive anbragte i Statens Straffeanstalter.

Jeg vender mig, før jeg slutter, et Øjeblik til de Protester, der har mødt det nye System udefra, og jeg skal derom først sige, at det forekommer mig ganske urimeligt, naar Industrien eller en enkelt Industrigren synes at forlange, at hele Samfundet skal undlade at lade de af det underholdte Fanger udføre produktivt Arbejde, blot for at Industrien eller Arbejdsgiverne indenfor Industrien skulde kunne have Fortjeneste ved fremdeles at levere saadanne Genstande, som de hidtil har leveret, til Staten. Endvidere skal jeg pege paa, at naar Fangernes Arbejde — saaledes som man nu tilsigter — virkelig fordeles paa en hel Række forskellige Fag, saa betyder Konkurrencen saa uendelig lidt for de enkelte Fag, at det er mig som Forretningsmand ganske ubegribeligt, at de paagældende Fag overhovedet ønsker at rette Kritik mod Justitsministeriet i denne Anledning. Endelig skal jeg udtale, at en Del af den Kritik, der er kommet frem, i alt Fald i Bladene, med Hensyn til det nye System, gaar ud fra ganske urigtige Forudsætninger. Jeg skal dog ikke falde for Fristelsen til at tale om, hvad der har været fremme i Pressen. Jeg tror, at jeg slaar Hovedet paa Sømmet, naar jeg holder mig til, hvad det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff) i den Tale, jeg nævnedes før, har fremsat her i Tinget. Det viser sig, naar man gaar disse Udtalelser efter, at det højtærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds har set skævt paa Sagen, ja paa en hel Række Punkter ligefrem har gjort sig skyldig i Fejltagelser. Jeg skal fæste mig mindre ved, at det ærede Medlem i høj Grad tvivlede om, at vi kunde oplære Fangerne til Svende i de enkelte Fag. Denne Opgave ligger ganske udenfor, hvad Fængselsvæsenet eller de Mænd, som har støttet Antagelsen af det nye System, tilsigter. Vi tilsigter ikke at gøre en Mand til Svend i et Fag. Vi ønsker at lære ham et nyttigt Arbejde, ved hvilket han kan finde sit Underhold, naar han kommer ud, om ikke som Svend, saa som fri selvstændig Arbejder; og jeg kan forsikre det ærede Medlem om, at han vilde blive overrasket, hvis han saa, hvad en Fange kan lære i ganske faa Dage. Der er nemlig f. Eks. en himmelvid Forskel paa at uddanne en Mand som Skrædersvend, saaledes at han er i Stand til baade at

sy et Par tarvelige Benklæder og en sort Livkjoledragt, en Uniform, en Sportsdragt og alt muligt, og saa paa at lære ham saa meget, at han kan sy en ganske almindelig jævn Dragt. Det sidste naas f. Eks. for Benklædernes Vedkommende allerede, naar en Fange har arbejdet dermed i ganske faa Dage. Men i det hele taget bliver det afgørende i dette Forhold slet ikke, hvor vidt man kan naa i Retning af at uddanne en Fange til Svend. Det afgørende er, hvor lærerigt det Arbejde, man kan byde ham, er i Sammenligning med det, han har haft hidtil. Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds vilde, om jeg kender ham ret, øjeblikkelig ophøre med sin Kritik paa dette Punkt, hvis han aflagde et Besøg f. Eks. i de to Straffeanstalter i Horsens og i Nyborg og i Horsens saa en stor kraftig Fange beskæftiget med at sidde og pille Bomuldsaffald op til den Tvist, som Maskinpudserne bruger til at pudse Maskinerne med, og saa andre store, kraftige Mænd sidde og dreje et Hjul for dermed at spole Garnet op. Han vilde sikkert sige: Det er skrækeligt at anbringe Folk ved et saa ørkesløst, lidet nyttigt og uinteressant Arbejde som dette, et Arbejde, med hvilket Fangen tilmed ikke kan tænke paa at tjene til sit Livsophold udenfor Straffeanstalten. Hvis det ærede Medlem derimod kommer til Nyborg og ser Fangerne der sidde omkring i deres Celler beskæftigede med Læderarbejde, Skræderarbejde, Børstenbinderarbejde, Bogtrykkeri og saa fremdeles, vil han sige: Det kan jeg forstaa. Det er der Mening i. Fangerne lærer der noget, som de dog maaske kan have Nytte af, naar de kommer ud i det frie Liv igen, og som i hvert Fald hos dem maa vække Interesse for et Arbejde, der er levende og produktivt i Sammenligning med det Arbejde, de har været anvendt til hidtil, og i Sammenligning med det Liv, mange af dem har tilbragt ude i den frie Tilværelse med at spadsere paa Landevejen. Jeg tror slet ikke, der kan være nogen Sammenligning mellem Resultatet af det hidtidige System og det, man tør haabe at se som Resultatet af den nye Ordning.

Men ganske fejl tager det ærede Medlem, naar han udtaler Haabet om at kunne vente Støtte fra det ærede Medlem for Københavns Amt 2den Valgkreds (K. M. Klausen) og den Fløj, han tilhører. Forholdet er nemlig det, som jeg paapegede ved Begyndelsen af dette Afsnit af min Tale, at det netop er det ærede Medlem